

RAPPORT 260

Prospectie met ingreep aan de bodem aan de Hendrik van Veldekesingel te Hasselt

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Geotec Studiebureau bvba

Maxim Hoebreckx, Inge Van De Staey en Petra Driesen
Januari 2016

ARON-RAPPORT 260

PROSPECTIE MET INGREEP AAN DE BODEM AAN DE HENDRIK VAN VELDEKESINGEL TE HASSELT

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN GEOTEC STUDIEBUREAU BVBA

Maxim Hoebreckx, Inge Van De Staey en Petra Driesen

Tongeren
2016

Opgraving ☐		Prospectie ☒	
Vergunningsnummer:	2015/477		
Naam aanvrager:	Inge Van De Staey		
Naam site:	Hasselt, Hendrik Van Veldekesingel		

Colofon

ARON rapport 260 - Prospectie met ingreep aan de bodem aan de Hendrik van Veldekesingel te Hasselt

Opdrachtgever: Geotec studiebureau bvba

Projectleiding: Inge Van De Staey

Uitvoering veldwerk: Inge Van De Staey, Joris Steegmans, Maxim Hoebreckx

Auteurs: Petra Driesen, Maxim Hoebreckx, Inge Van De Staey

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2016/12.651/1

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
 Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON bvba
 Archeologisch Projectbureau
 Diesterstraat 44, bus 201
 3800 Sint-Truiden
www.aron-online.be
info@aron-online.be
 tel/fax: 011/72.37.95

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2015

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied.....	1
1.1 Algemene situering.....	1
1.2 Historische achtergrond.....	3
1.3 Eerder archeologisch onderzoek.....	5
2. Het archeologisch onderzoek.....	6
2.1 Doelstelling.....	7
2.2 Verloop.....	7
2.3 Methodiek.....	7
3. Onderzoeksresultaten.....	8
3.1 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein.....	8
3.3 De archeologische sporen.....	9
3.4 De archeologische vondsten.....	11
Conclusie en aanbevelingen.....	11

Bibliografie

Bijlagen

- Bijlage 1: Administratieve gegevens
- Bijlage 2: Lijst met afkortingen
- Bijlage 3: Tijdstabel
- Bijlage 4: Sporenlijst
- Bijlage 5: Fotolijst
- Bijlage 6: Overzichtsplannen
- Bijlage 7: Detailplannen
- Bijlage 8: gecombineerd plan
(HAAST, 2015 en ARON, 2015)
- Bijlage 9: Profielen
- Bijlage 10: Vergunningen

Inleiding

Naar aanleiding van een geplande verkaveling aan de Hendrik van Veldekesingel te Hasselt achtte *Onroerend Erfgoed* een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek, in opdracht van *Geotec studiebureau bvba*, werd op 23 en 24 november 2015 uitgevoerd door het archeologisch projectbureau *ARON bvba* uit Tongeren.

Het onderzoek leverde vier sporen op, met name een greppel, een geïsoleerde paalkuil en twee sporen van natuurlijke oorsprong. De resultaten van het proefonderzoek worden hier verder besproken.

Afb. 1. Globale situering van het onderzoeksgebied op de kaart van België (NGI, 2002)

1. Het onderzoeksgebied

1. 1. Algemene situering

Het onderzoeksgebied situeert zich ten zuidwesten van de historische kern van Hasselt, in het stadsdeel Runkst. Het terrein is net buiten de ring rond Hasselt (R71) gelegen en wordt in het noorden en oosten door deze ring, de Hendrik van Veldekesingel, begrensd. Huizen langsheen de Tommelenstraat en Veldstraat omsluiten de projectzone in het noordwesten, westen en zuiden (Afb. 2). Het terrein dat kadastraal gekend is als Hasselt: Afd. 6, sectie F, nrs. 31S3, 32C3, 32F4, 32G4, 32Y2 en 32Y3 heeft een oppervlakte van ca. 2 ha en werd tot voor de bodemingreep ingenomen door weiland en bos.

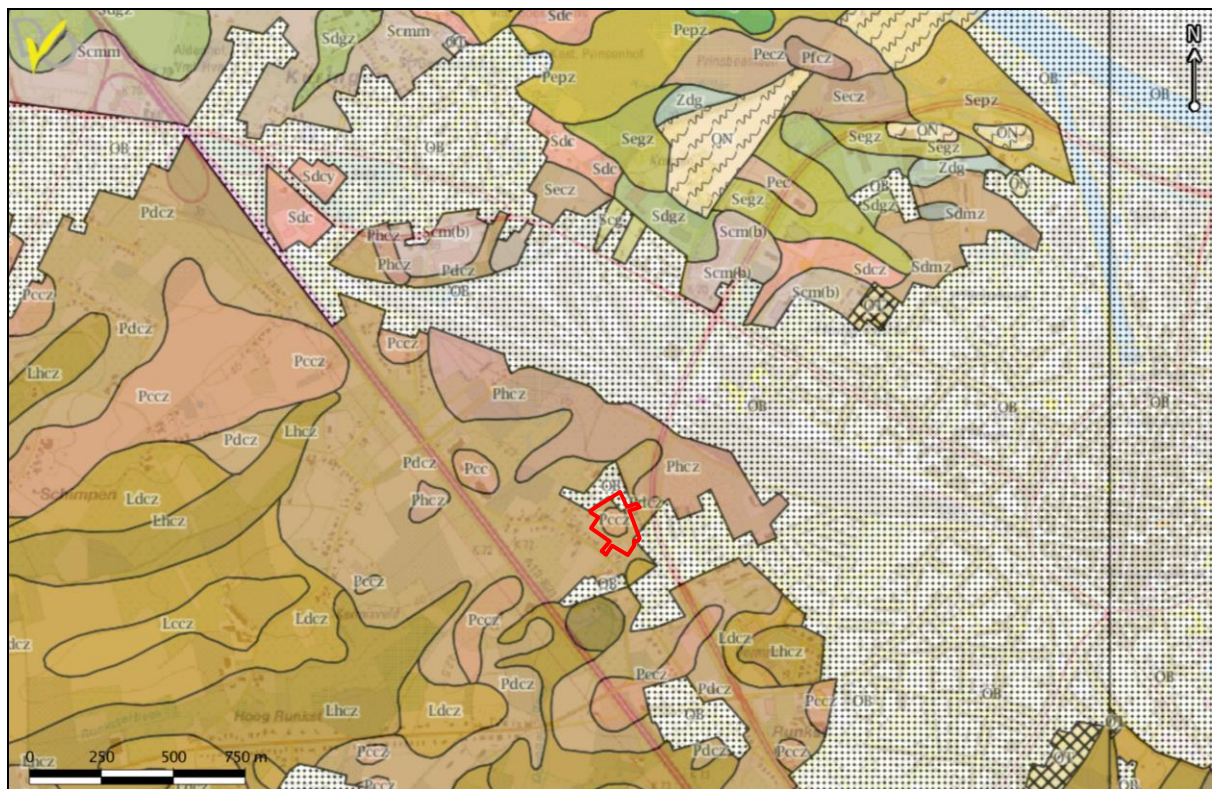

Afb. 2. Kleurenorthofoto met situering van het onderzoeksterrein (rood), schaal 1:5000 (Bron: Bodemverkenner).

Geografisch gezien ligt Hasselt op de zuidwestelijke flank van een langgerekte noordwest-zuidoost georiënteerde uitloper van het Haspengouws Plateau.¹ Het projectgebied behoort tot de zandleemstreek, die van de meer noordelijk gelegen Demervallei gescheiden wordt door een weinig verheven gordel die opgestoven is uit de Demervallei (Post-Pleistoceen). Deze gordel wordt gekenmerkt door een convex reliëf met een niveauverschil van enkele meters t.o.v. de laagvlakte van de zandleemstreek. De laagvlakte daalt zachtjes van het zuiden (ca. 45 m te Dormaal) naar het noorden (ca. 23-30 m in de vallei van de Demer).² Ook het onderzoeksterrein heeft een licht hellend reliëf en daalt van ca. 41 m TAW in het zuidwesten tot ca. 40 m TAW in het noordoosten. Ca. 400 m ten zuidwesten van het onderzoeksterrein ontspringt de Dormaalbeek, die tot het deelbekken van de Herk behoort.

De pleistocene sedimenten die in de zandleemstreek werden afgezet zijn van eolische oorsprong. Gedurende de Weichsel ijstijd (Laat-pleistoceen, quartair) werd dit materiaal door N-NO winden tot in onze streken getransporteerd. Leem, die het lichtst is, werd het verst getransporteerd, het zand werd iets noordelijker afgezet.³ Het onderzoeksterrein ligt in de overgangszone tussen zand en leem en bestaat bodemkundig voornamelijk uit zandleembodems. Het tertiaire substraat dat zich hieronder bevindt, behoort tot de *Formatie van Eigenbilzen*. Deze lithologische eenheid bestaat uit een dik pakket grijs tot grijsgroen kleiig fijn zand en silt.⁴

Op de bodemkaart (Afb. 3) wordt in het noorden van het onderzoeksterrein een OB-bodem, een bodem die door bebouwing sterk geroerd werd, aangeduid. Het merendeel van het terrein wordt evenwel ingenomen door een Pccz- en Pdcz-bodem, een matig droge (Pcc) tot matig natte (Pdc) lichte zandleemgrond met verbrokkelde textuur B-horizont. Deze sterk gedegradeerde grijsbruine podzolachtige bodems bezitten een zwak ontwikkelde, sterk gevlekte en heterogene humus B horizont. De verbrokkelde textuur B situeert zich bij Pcc-bodems tussen 50 en 80 cm. Bij Pdc-bodems begint de zwak ontwikkelde en verbrokkelde textuur B op 40-60 cm.⁵ Variante op het moedermateriaal '.....' wijst erop dat het moedermateriaal zandiger wordt in de diepte.

Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), schaal 1:10.000 (Bron: Bodemverkenner).

¹VAN DE KONIJNENBURG, R., CLAESEN, J., VANGENECHTEN, B. (2015) *Archeologische prospectie te Hasselt, Veldstraat / Boekstraat, Bree*.

² BAEYENS, B. (1977) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Kermt 77 W*, p. 11.

³ FREDERICKX, E. en GOUWY, S. (1996) *Toelichting bij de Quartair Geologische Kaart, Kaartblad 25 Hasselt*, p 21.

⁴ www.bodemverkenner.be

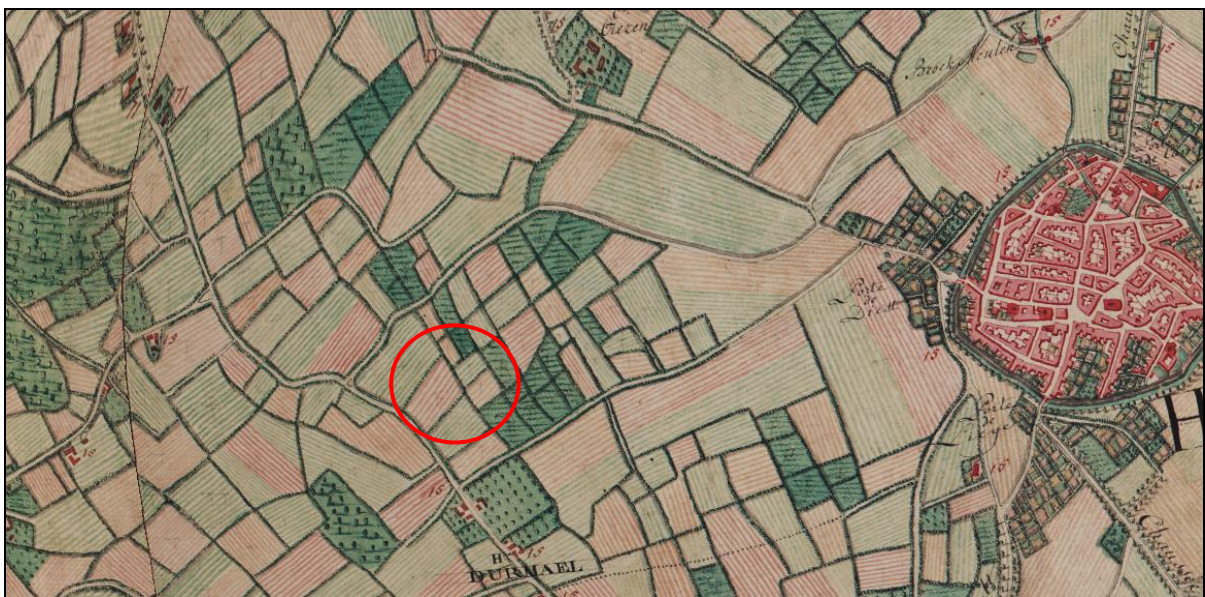
⁵ BAEYENS, B. (1977), p. 58-59; FREDERICKX, E. en GOUWY, S. (1996), p 260-263.

1.2 Historische achtergrond

De eerste vermelding van 'Hasselth' komt voor in een 13de-eeuwse kopie van een tekst uit 1171 en verwijst naar een hazelarenbos. De oudste kern van Hasselt ligt op de oever van de Helbeek/Hellebeek, een kleine waterloop die vanuit zuid- tot zuidoostelijke richting de stad bereikt en ten noorden van de stad in de Demer vloeit.⁶ Hasselt was één van de goede steden van het vroegere graafschap Loon, waarvan de grenzen ongeveer samenvielen met de huidige provincie Limburg.⁷ De nederzetting werd al gauw het centrum van dit graafschap en werd in 1232 door Arnold IV, graaf van Loon, tot stad verheven. Ca. 1281 werd de stad versterkt, mogelijk gelijktijdig met het uitgraven van de Nieuwe Demer, een kunstmatige aftakking van de Demer die doorheen de stad werd geleid.⁸

Op de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778) (Afb. 4) is het stratenpatroon rondom het onderzoeksterrein slechts beperkt uitgebouwd waardoor het onderzoeksterrein eerder schematisch langsheen de huidige Tommelenstraat kan aangeduid worden. Het terrein is onbebouwd en wordt ingenomen door landbouw- en weidegrond.

Afb. 4: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgesteld door Graaf de Ferraris (1771-1778) met schematische aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (Bron: Geopunt).

Op de *Atlas der Buurtwegen* (1841, Afb. 5) en de *Vandermaelenkaart* (ca. 1850, Afb. 6) is het stratenpatroon rondom het onderzoeksterrein meer uitgebouwd waardoor het terrein duidelijk te lokaliseren is. Zowel de Veldstraat, de Tommelenstraat alsook de meer ten oosten gelegen Boekstraat zijn duidelijk waarneembaar. Bebouwing is op geen van beide kaarten waar te nemen. Op de Atlas der buurtwegen is wel een sterke overeenkomst met de huidige percelering vast te stellen.

Tijdens de opmaak van de *topografische kaart uit 1886* (Afb. 7) blijkt het terrein nog steeds onbebouwd. Dit geldt eveneens voor de *topografische kaart van 1987* (Afb. 8). Op deze kaart situeert het terrein zich tussen de E313 en de ring rond Hasselt (R71). Op te merken is bovendien het natuurgebied 'Tommelen', gelegen ten noordwesten van de Tommelenstraat en het onderzoeksterrein. In dit gebied zijn 110 poelen aanwezig die ontstonden in april 1944 naar aanleiding van Amerikaanse bombardementen op het station van Hasselt. De gebruikelijke manier om een doel te vernietigen was een tapijtbombardement, waarbij een eskader vliegtuigen in een formatie die zich uitstreckte over enkele hectaren het doel overvloedig en tegelijkertijd de bommen loste. Vele geallieerde projectielen kwamen aldus terecht in de weilanden achter het station en vormden kraters, die

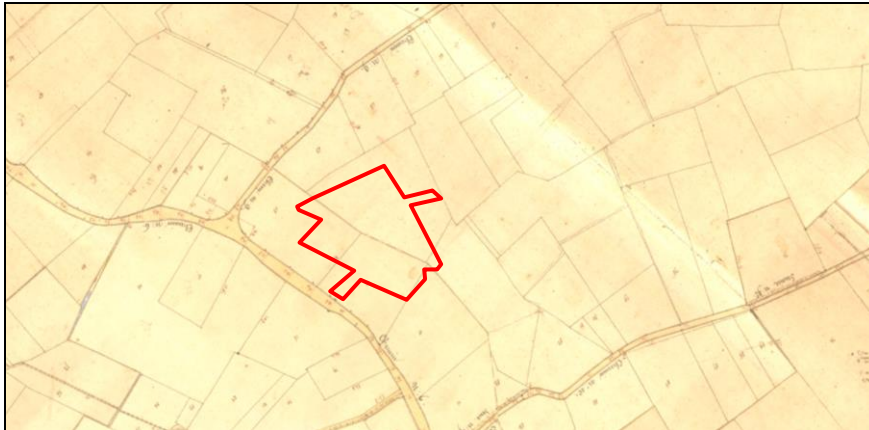
⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/cai/zone/140049>

⁷ <http://www.hasselt.be/nl/content/6735/wapenschild-van-hasselt-kort-historisch.html>

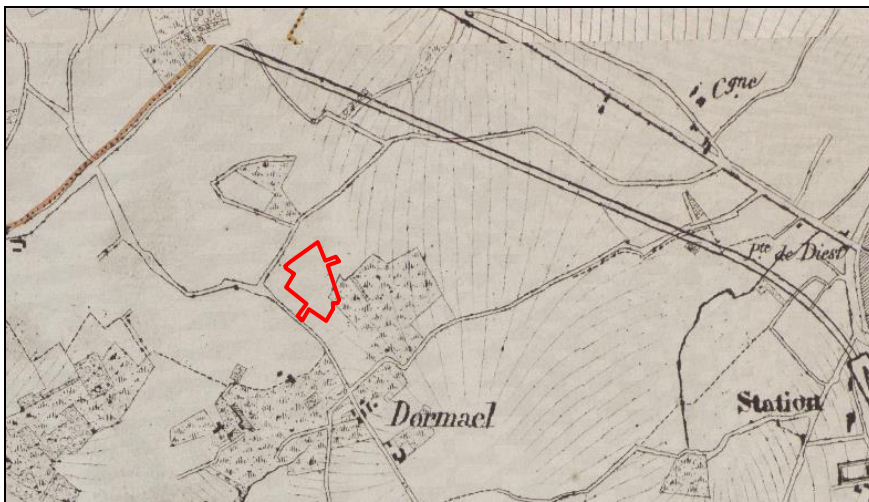
⁸ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/120926>

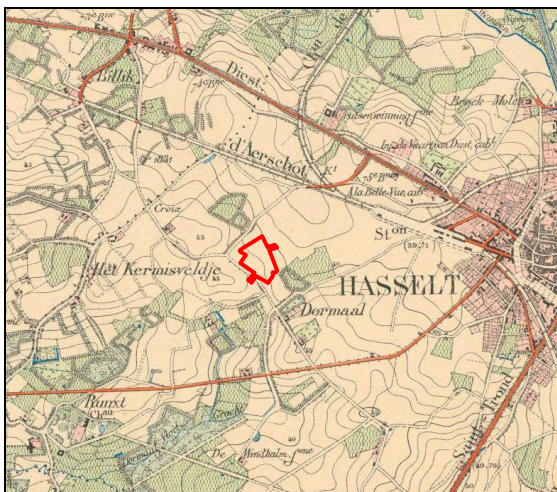
zich met water vullen. Door het gebruik van diverse typen bommen verschillen de oppervlakte en diepte van de kraters.⁹

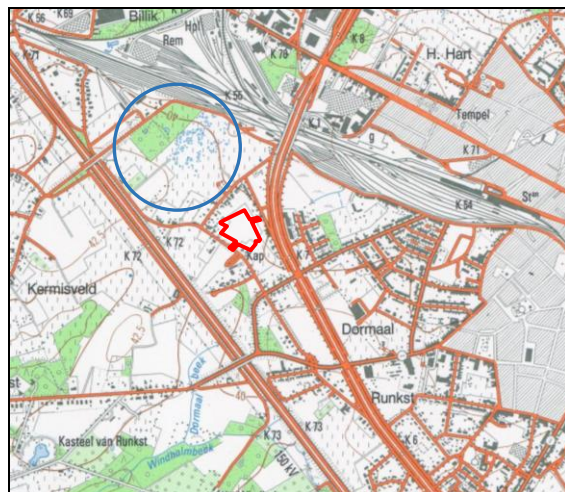
Afb. 5: Detail uit de Atlas van de Buurtwegen met situering van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

Afb. 6: Detail uit de Vandermaelenkaart met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

Afb. 7: Detail uit Topografische kaart van 1886 met aanduiding van het projectgebied (rood). (Bron: Cartesius)

Afb. 8: Detail uit Topografische kaart van 1987 met aanduiding van het projectgebied (rood) en het natuurgebied Tommelen (blauw). (Bron: Cartesius)

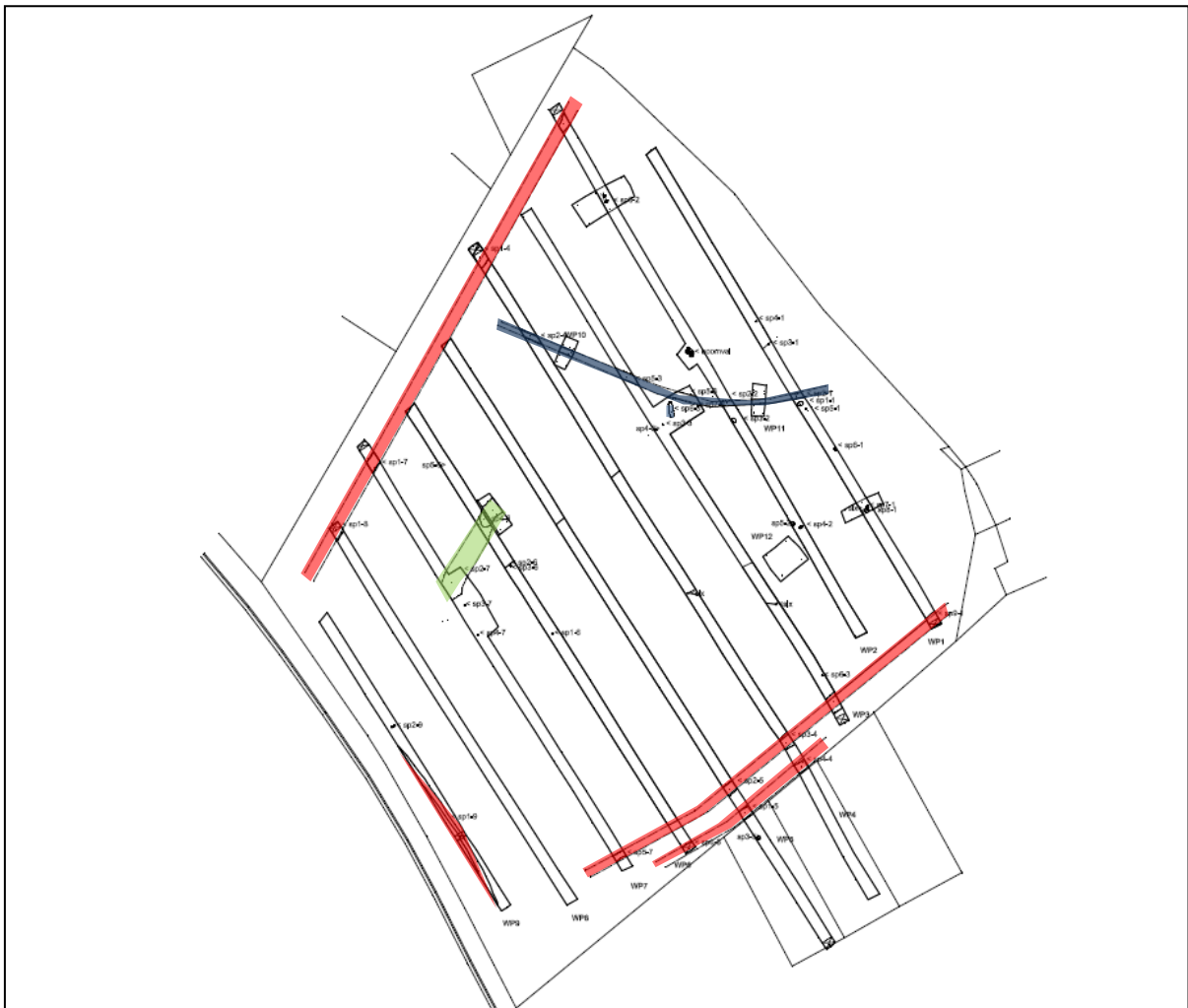
⁹ <http://www.natuurpunthasseltznhoven.be/natuurgebieden/tommelen>

1.3 Eerder archeologisch onderzoek

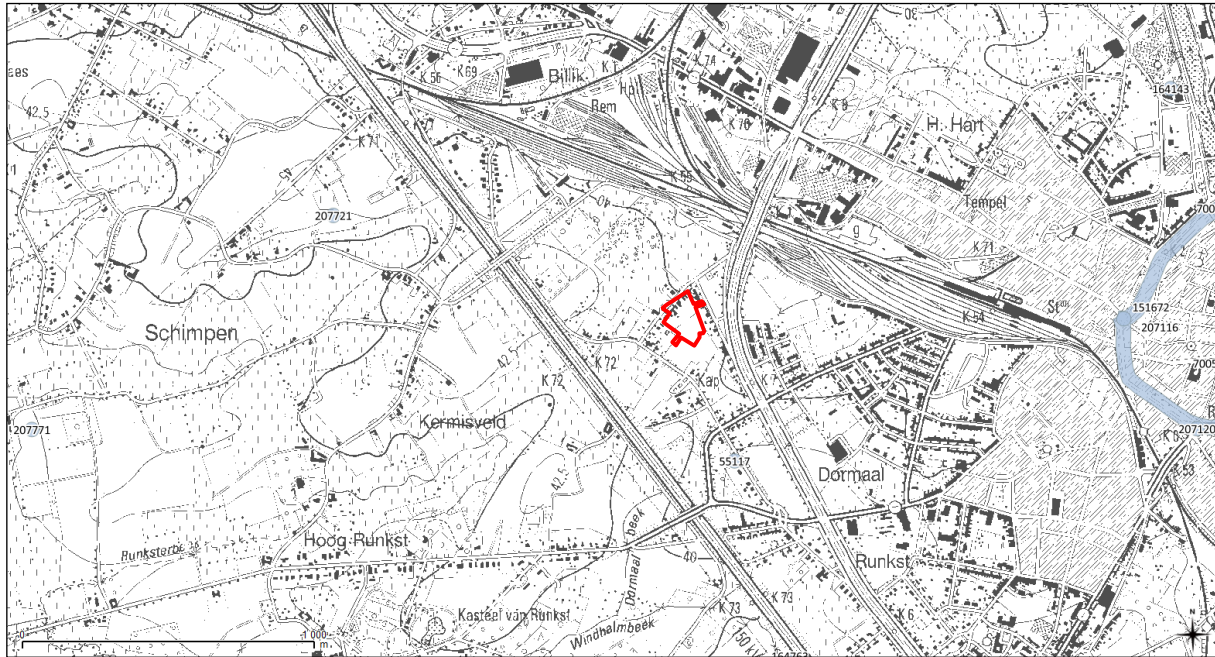
Uit het onderzoeksgebied zelf zijn tot op heden geen archeologische vondsten gekend (Afb. 10).

In de zomer van 2015 had wel een archeologische prospectie met ingreep in de bodem plaats op de aangrenzende percelen ten oosten van het onderzoeksterrein.¹⁰ Tijdens dit onderzoek werd duidelijk dat het in oorsprong licht golvende terrein in het verleden licht genivelleerd werd. Bij het onderzoek werden drie mogelijk mesolithische / vroeg-neolithische artefacten aangetroffen. Deze steentijdvondsten werden bij gebrek aan het aantreffen van een concentratie die kan wijzen op een prehistorische site, als toevalsvondsten beschouwd. Verder werden meerdere grachten, paalsporen en kuilen aangeduid (Afb. 9). Structuren konden, behoudens een grachtenstelsel, niet herkend worden. Wat de grachten betreft kunnen er minstens twee perioden onderscheiden worden: een fase rond de 11de-12de eeuw en een fase vermoedelijk daterend en zich verder ontwikkelend vanaf de 16de-17de eeuw. Een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving werd niet aanbevolen.

Afb. 9: Plattegrond van het zuidelijk gelegen terrein, opgegraven door HAAST. In kleur zijn de voornaamste antropogene sporen aangeduid. De rode sporen zijn vroegmoderne of moderne greppels. Het groene spoor is een depressie waarin materiaal uit de volle middeleeuwen werd aangetroffen. De blauwe sporen zijn van onduidelijke oorsprong. (Bron: VAN KONIJNENBURG ET AL., 2015.)

¹⁰ VAN DE KONIJNENBURG, R., CLAESSEN, J., VANGENECHTEN, B. (2015).

Afb. 10. Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het projectgebied (rood) (Bron: CAI/QGIS).

Uit de ruimere omgeving zijn slechts twee locaties gekend (Afb. 10). Ter hoogte van **CAI 55117**, 420 m ten zuidoosten van het onderzoeksterrein, werd bij graafwerken een mogelijk Romeins bronzen lampje met hechtput voor een spiegel of kapje en Romeins aardewerk aangetroffen. Een munt uit de 17de eeuw werd 1,2 km ten noord-noordwesten van het terrein gerecupereerd (**CAI 207721**).

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
  - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
  - Wat is de omvang?
  - Komen er oversnijdingen voor?
  - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen,

geomorfologie, ...)?

- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
  1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
  2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.2 Verloop

Voorafgaande aan het onderzoek werd op naam van *Inge Vandestaey (ARON bvba)* een vergunning voor het uitvoeren van een prospectie met ingreep in de bodem bij het *Agentschap Onroerend Erfgoed* aangevraagd. Deze vergunning werd op 13 oktober 2015 afgeleverd onder het dossiernummer 2015/477. Een vergunning voor het gebruik van een metaaldetector werd afgeleverd onder dossiernummer 2015/477(2) en stond tevens op naam van *Inge Vandestaey*.¹¹

Op 19 oktober 2015 werd een startvergadering gehouden waarop *Bert Poesen (Geotec studiebureau bvba)*, *Petra Driesen (ARON bvba)* en *Ingrid Vanderhoydonck (Onroerend Erfgoed)* aanwezig waren. Tijdens deze vergadering werd de algemene opzet en de termijn van het proefsleuvenonderzoek uiteengezet en werd de ligging van de proefsleuven besproken. Hierbij werd ook afgesproken dat de sleuven in het verlengde van het voorgaande onderzoek op het aangrenzende terrein moesten worden aangelegd en dat de begroeiing op het terrein voor de start van het onderzoek gerooid werd.

Het proefsleuvenonderzoek werd aangevat op 23 november 2015 en de dag erop afgerond. Het veldwerk werd uitgevoerd door *Inge Vandestaey*, *Joris Steegmans* en *Maxim Hoebreckx* en intern begeleid door *Petra Driesen*. Kraan en machinist werden geleverd door *Gemoco NV*. De noordoostelijke hoek van het terrein werd niet onderzocht aangezien hier nog begroeiing (berkenbos) op stond bij de aanvang van het onderzoek.

2.3 Methodiek

Het terrein werd onderzocht door middel van sleuven van 2 m breed met een NW-ZO oriëntatie. De afstand tussen de sleuven bedroeg 15 m. In elke sleuf werd minstens één proefput aangelegd, dit om een inzicht te krijgen in de bodemopbouw van het gebied. Op deze wijze werden verspreid over het traject tien proefputten aangelegd. Aan de zuidzijde van het terrein werd tussen SL2 en 3 een kijkvenster aangelegd. In het totaal werd zo 2050 m² onderzocht wat neerkomt 11,4 % van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied (1800 m²).

De aangetroffen sporen, vier in het totaal, werden allen gefotografeerd, ingemeten met behulp van een GPRS en beschreven. Ook de uitgegraven sleuven werden gefotografeerd en ingemeten. Bij de uitwerking van het onderzoek werd een databank opgesteld met een foto- en sporenlijst.¹² Tevens werd een gegeoreferereerd overzichtsplan opgemaakt met daarop de proefsleuven, de locatie van de proefputten en de sporen.¹³ Ook werd een samengesteld plan opgemaakt waarop zowel het hier besproken onderzoeksgebied als de resultaten

¹¹ Zie bijlage 10.

¹² Zie bijlagen 4 en 5.

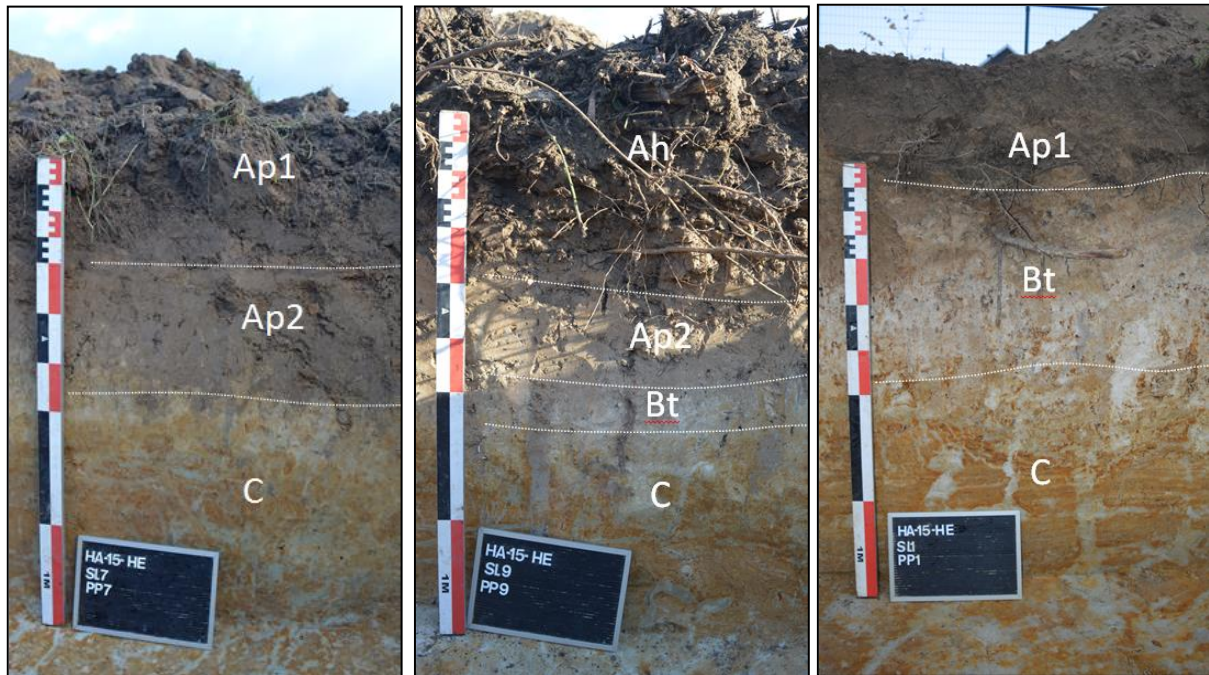
¹³ Zie bijlagen 6 tot 8.

van het proefonderzoek op het zuidelijke perceel aangegeven worden.¹⁴ Eveneens werden de profielen en coupes gedigitaliseerd.¹⁵

3. Onderzoeksresultaten

Bij het aanleggen van de sleuven werden in het totaal vier sporen aangetroffen over het gehele terrein. Het betrof een greppel, een paalkuil en twee sporen van natuurlijke oorsprong. Er werden geen vondsten gedaan.

3.1 bodemopbouw en gaafheid van het terrein

Afb. 11-13: PP1 (SL1), PP7 (SL7) en PP9 (SL9).

De bodem op het onderzoeksterrein was, op enkele kleine, lokale verstoringen na, goed bewaard. Wel was de B-horizont over het grootste deel van het terrein aangetast door een tweede, diepere Ap-horizont (zie beneden).

In alle proefputten; 10 in totaal, werd een bodem van zandleem aangetroffen. In de oostzijde van het terrein, in PP1 (Afb. 13) en 2, werd onder een bruingrijze bouwvoor van ca. 30 cm (Ap1) een grijze Bt-horizont met mangaan en roestvlekken (Bt) vastgesteld. Deze was tussen de 50 en 30 cm breed. Onder deze horizont bevond zicht de moederbodem, of C-horizont die uit een oranjegele zandleem bestond met gleyverschijnselen. Deze laatste liepen door tot in de onderzijde van de Bt-horizont.

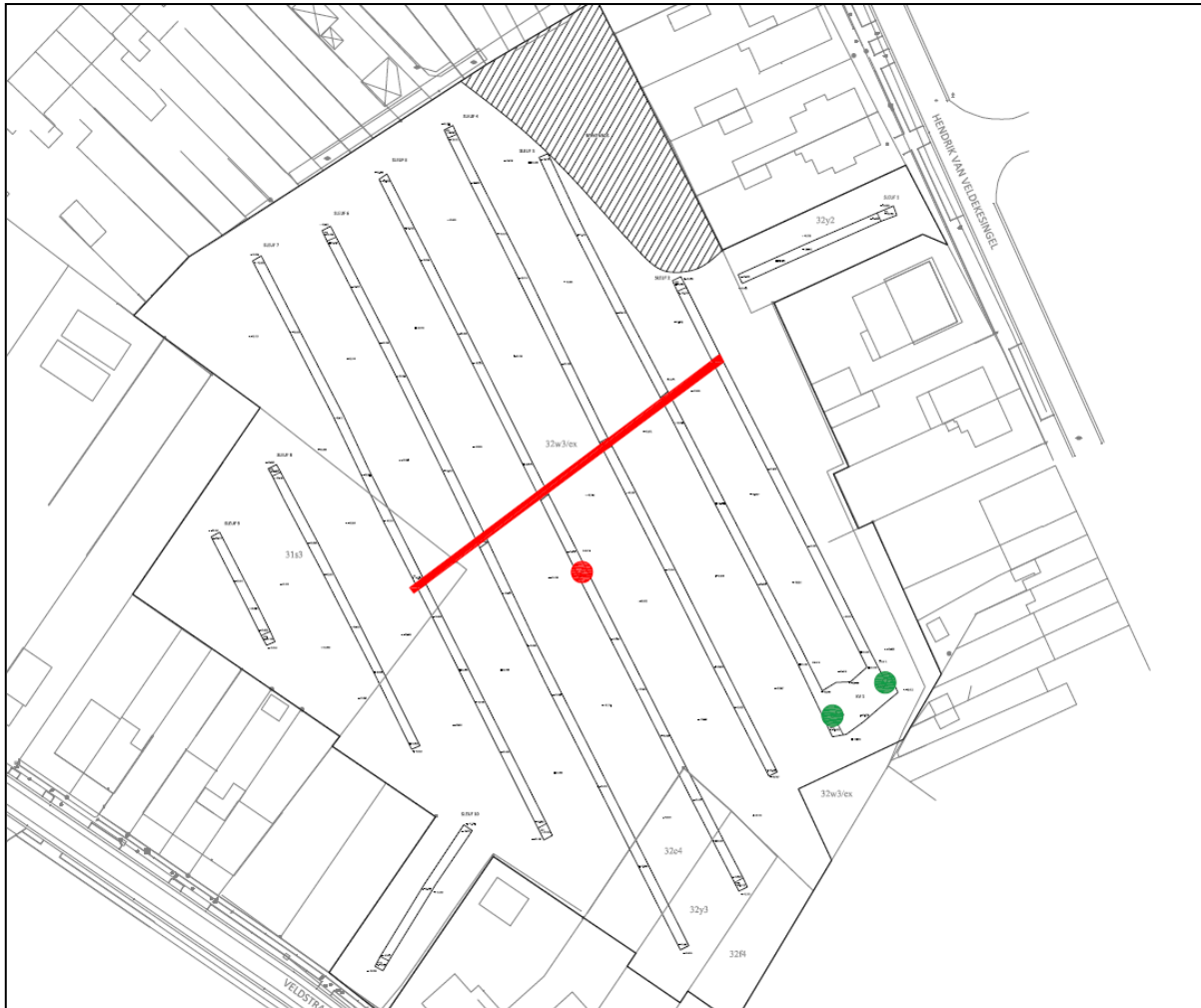
Ten westen van SL2 was de Bt-horizont grotendeels omgeploegd (Afb. 11, 12) en kon er een tweede Ap-horizont (Ap2) onder de bouwvoor (Ap1) vastgesteld worden. Deze was blauwgrijs tot bruingrijs van kleur en was nergens dikker dan 20-30 cm. De dikte van Ap1 en Ap2 samen doen vermoeden dat er een minimale ophoging heeft plaatsgevonden op het terrein. Mogelijk gaat het om het aanbrengen van plaggen. Ter hoogte van PP5 en 9 (Afb. 12) kon nog net de lichtgrijze onderzijde van de Bt-horizont vastgesteld worden, maar in de overige sleuven lag de Ap2 op de C-horizont. In de westelijke en zuidelijke hoek was geen bouwvoor aanwezig, maar wel een Ah-horizont die voortkomt uit de recente bebossing.

¹⁴ Zie bijlage 8.

¹⁵ Zie bijlage 9.

Op de bodemkaart werd het gehele onderzoeksterrein gedomineerd door een Pcc- en Pdcz-bodemtype. Het onderscheid tussen beiden (matig nat-matig droog) kon niet gemaakt worden op het veld. Ook werd de C-horizont niet zichtbaar zandiger op diepte waardoor de “..z” niet vastgesteld kon worden.

3.2 De archeologische sporen

Afb. 14. Overzicht van het onderzoeksgebied met aanduiding van de sporen. Hier zijn de twee natuurlijke sporen (groen) aangeduid en de twee middeleeuwse of postmiddeleeuwse sporen (rood).

Er werden vier sporen aangetroffen op het onderzoeksterrein. In de eerste plaats betrof het een greppel (S2) die ongeveer centraal in het onderzoeksgebied van het zuidwesten naar het noordoosten over het terrein liep en een bruine tot bruingrijze zandleemvulling met enige baksteen- en houtskoolfragmenten bevatte. De greppel was ca. 1,5 m breed en was gelegen onder de Ap2-horizont. Gebaseerd op de relatief scherpe aflijning en de aanwezigheid van baksteenfragmenten kan een eerder recente, middeleeuwse of postmiddeleeuwse, datering vermoed worden. De oriëntatie en de situering van het spoor suggereert dat het om een perceelsgreppel gaat van één van de kleinere akkers die volgens de Ferrariskaart (Afb. 4) in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied aanwezig waren.

Afb. 14: S1, een greppel die over het gehele terrein werd waargenomen.

Afb. 15-16: S3 (SL3) en S1 (KV1), twee sporen van natuurlijke oorsprong.

In de zuidoostelijke hoek werden onder de AP2-horizont twee sporen (S1 en 3) vastgesteld die bestonden uit lichtgrijze, bruine en donkergrijze vlekken. De sporen bevatten kleine hoeveelheden houtskool. S1 was ovaal met een doorsnede van ca. 1 m op 80 cm. S3 was eerder rond en ca. 50 cm in doorsnede. Vermoedelijk gaat het om de gebioturbeerde onderzijde van natuurlijke sporen.

Ten slotte werd in het midden van SL5, ongeveer centraal in het onderzoeksgebied, nog een ronde paalkuil van ca. 30 cm doorsnede aangetroffen. Deze had een grijze tot donkergrijze vulling met houtskoolfragmenten in de vulling. De datering van het spoor blijft wegens het ontbreken van vondsten onduidelijk. Er zijn ook geen duidelijke overeenkomsten met paalkuilen aangetroffen op het nabij gelegen gebied vast te stellen.

Afb. 17: een paalkuil (S4) in SL5.

3.3 De archeologische vondsten

Er werden geen vondsten aangetroffen.

Conclusie en aanbevelingen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Zijn er tekenen van erosie?

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Over het gehele terrein was er sprake van een zandleembodem. In het oostelijke deel van het terrein (PP1 en 2) werd onder de bruingrijze bouwvoor (Ap1) een grijze Bt-horizont met mangaanspikkels en roestvlekken vastgesteld met een dikte tussen de 30 en 50 cm. Onder deze horizont tekende zich een C-horizont af bestaande uit oranjegele zandleem met gleyverschijnselen die een weiniog doorliepen in de onderzijde van de Bt-horizont.

Ten westen van SL2 was de Bt-horizont grotendeels omgeploegd en kon een tweede Ap-horizont onder de bouwvoor vastgesteld worden. Deze was blauwgrijs tot bruingrijs van kleur en was nergens dikker dan 20-30 cm. Waar de Bt-horizont dikker was, was de onderzijde nog bewaard (zie bv. PP5). In de westelijke en zuidelijke hoek van het terrein werd deze Ap2 eveneens vastgesteld. De dikte van de twee Ap-horizonten doet vermoeden dat er enige ophoging, mogelijk in de vorm van plagen, op het terrein heeft plaatsgevonden.

Op de bodemkaart werd het gehele onderzoeksterrein gedomineerd door een Pcc- en Pdcz-bodemtype. Het onderscheid tussen beiden (matig nat-matig droog) kon niet gemaakt worden op het veld. Ook werd er de C-horizont niet zichtbaar zandiger op diepte waardoor de "...z" niet vastgesteld kon worden.

Er waren geen sporen van erosie waar te nemen. Ook was er geen sprake van begraven bodems.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

***Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?***

Er werden in het totaal vier sporen aangetroffen. In de eerste plaats betrof het een greppel die van zuidwest naar noordoost over het terrein liep en een bruinrijke zandleemvulling had. Daarnaast werden in de zuidoostelijke hoek twee natuurlijke sporen aangetroffen. Ten slotte werd nog een ronde paalkuil met donkerrijke tot grijze vulling aangetroffen ter hoogte van SL5. Het gebrek aan archaeologica in de vulling van zowel de greppel als de paalkuil laten niet toe om enige nauwkeurige datering vooruit te schuiven. De oriëntatie en de situering van de greppel suggereert dat het om een perceelsgreppel gaat van één van de kleinere akkers die volgens de Ferrariskaart (Afb. 4) in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied aanwezig waren. Dit betekent dat het spoor minstens van voor 1788 is.

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Op basis van de aangetroffen sporen lijkt het terrein enkel als akker of weiland in gebruik geweest te zijn.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

De enige aangetroffen greppel is vermoedelijk eerder als percelering van een landbouwgebied te interpreteren, al zijn hier buiten de Ferrariskaart geen indicaties voor te vinden op de bestudeerde historische kaarten. Ook bij de aangetroffen paalkuil lijkt het onwaarschijnlijk dat het in verband staat met een nederzetting/erf.

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?

Er zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?

Op een recent onderzoek op het zuidelijk gelegen terrein na is de omgeving erg slecht gekend. Hier werden , naast enkele prehistorische vondsten voornamelijk sporen uit de volle middeleeuwen of jonger aangetroffen. Op basis van deze gegevens vermoedden de archeologen dat ten noorden/noordwesten van het onderzochte terrein wel eens een erf aanwezig zou kunnen zijn. Hiervan werden geen aanwijzingen aangetroffen op onze site. De aangetroffen perceelgreppels komen qua vulling wel sterk overeen met de greppel aangetroffen op het hier besproken terrein. Mogelijk stammen ze dus uit dezelfde periode.

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

In alle gevallen bevonden de sporen zich net onder de bouwvoor (Ap1 of 2). Het terrein bestond uit een matig droge tot matige natte zandleem bodem die gelegen was op een lichte helling (41 m TAW in het zuidwesten naar 40 m TAW in het noordoosten). Weliswaar werden geen tekens van erosie vastgesteld.

Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Zoals eerder al aangehaald werd een tweede bouwvoor aangetroffen die een zichtbare impact heeft gehad op de bewaring van de Bt-horizont. Verder lijkt er geen verband te zijn tussen bodem en de afwezigheid van de sporen.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

In de sporen werd geen dateerbaar materiaal aangetroffen.

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Afgaande op de aangetroffen sporen kan er gesproken worden van een goede bewaringstoestand. Weliswaar kan er weinig archeologische waarde aan het onderzoeksterrein toegekend worden. Er werd maar een erg beperkt aantal sporen aangetroffen waarbij het oftewel om natuurlijke of relatief recente sporen gaat.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

N.V.T.

- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

N.V.T.

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

N.V.T.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. Er werd maar een erg beperkt aantal sporen aangetroffen met weinig archeologische waarde.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Bibliografie

<http://www.bodemverkenner.be>

<http://www.inventaris.onroerenderfgoed.be>

<http://www.natuurpunthasseltzonhoven.be/natuurgebieden/tommelen>

BAEYENS, B. (1977) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Kermt 77 W*, p. 11.

FREDERICKX, E. en GOUWY, S. (1996) *Toelichting bij de Quartair Geologische Kaart, Kaartblad 25 Hasselt*, p 21.

VAN DE KONIJNENBURG, R., CLAESEN, J., VANGENECHTEN, B. (2015) *Archeologische prospectie te Hasselt, Veldstraat / Boekstraat, Bree*.

Voorblad bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Bijlage 3: Tijdstabel

Bijlage 4: Sporenlijst

Bijlage 5: Fotolijst

Bijlage 6: Overzichtsplannen

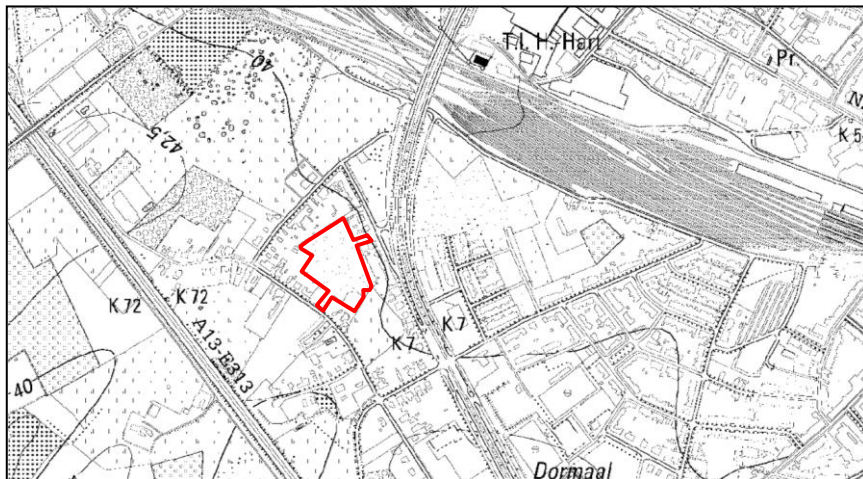
Bijlage 7: Detailplannen

Bijlage 8: gecombineerd plan
(HAAST, 2015 en ARON, 2015)

Bijlage 9: Profielen

Bijlage 10: Vergunningen

Projectcode:	HA-15-HE
Vindplaatsnaam	Hasselt, Hendrik Van Veldeke Singel
Opdrachtgever:	Geotec studiebureau bvba Riemsterweg 117 B-3742 Bilzen - Martenslinde
Opdrachtgevende overheid:	Onroerend erfgoed
Uitvoerder:	ARON bvba
Vergunninghouder:	Inge Van De Staey
Dossiernummer vergunning:	2015/477
Begin vergunning:	30 oktober 2015
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	23 november 2015
Einddatum onderzoek:	24 november 2015
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Hasselt
Deelgemeente:	/
Adres:	Hendrik Van Velde Singel, Veldstraat
Kadastrale gegevens:	Afd. 6, sectie F, nrs. 31S3, 32C3, 32F4, 32G4, 32Y2 en 32Y3
Coördinaten:	X: 216 2989 Y: 180 458
Totale oppervlakte:	1,95 ha
Te onderzoeken:	1,8 ha
Onderzochte oppervlakte:	2050 m ² (11,4 %)
Bodem:	Zandleem
Archeologisch depot:	Geotec Studiebureau bvba Riemsterweg 117 B-3742 Bilzen - Martenslinde

Afb: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: bodemverkenner).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Hasselt, Hendrik Van Veldeke Singel (verkaveling Veldstraat).
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Er werd een proefonderzoek uitgevoerd op het aangrenzende terrein ten zuiden van het onderzoeksgebied. Hierbij werden enkele vondsten uit de prehistorie en enkele sporen uit de volle middeleeuwen vastgesteld. Verder werden in de regio enkele losse vondsten, waaronder een Romeinse vondst en een munt uit de 17 ^e eeuw gedaan.
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<ul style="list-style-type: none"> - Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding? - Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? - Zijn er tekenen van erosie? - In hoeverre is de bodemopbouw intact? - Is er sprake van een of meerdere begraven bodems? - Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. - Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? - Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? - Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? - Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een

	<p>uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting? - Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? <p>Zo ja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? - Wat is de omvang? - Komen er oversnijdingen voor? - Wat is het, geschatte, aantal individuen? - Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)? - Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? - Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? - Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? - Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats? - Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)? - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? <ul style="list-style-type: none"> - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
Geplande werkzaamheden:	Verkaveling
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
Ijzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

Aardewerk:

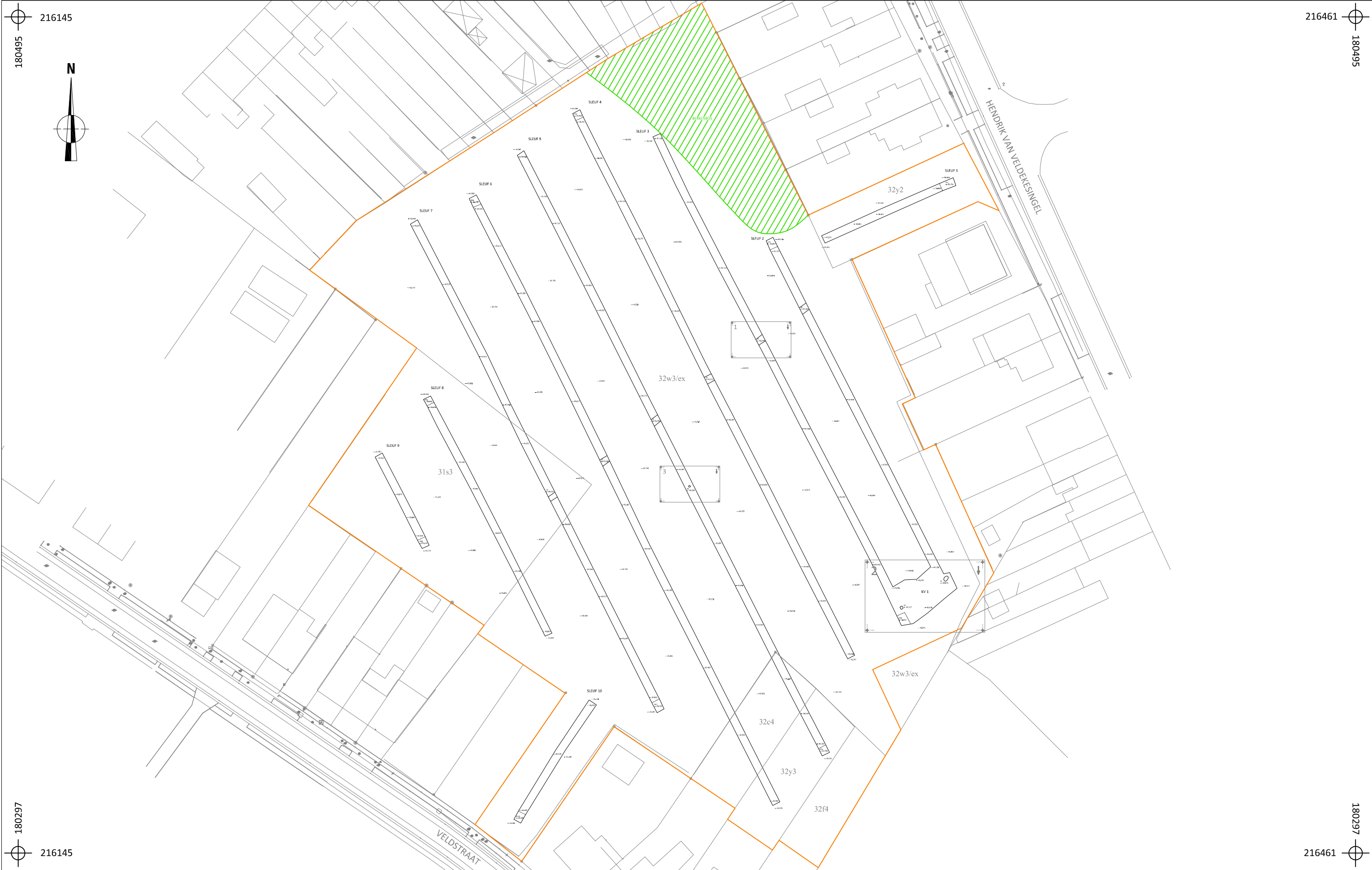
Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

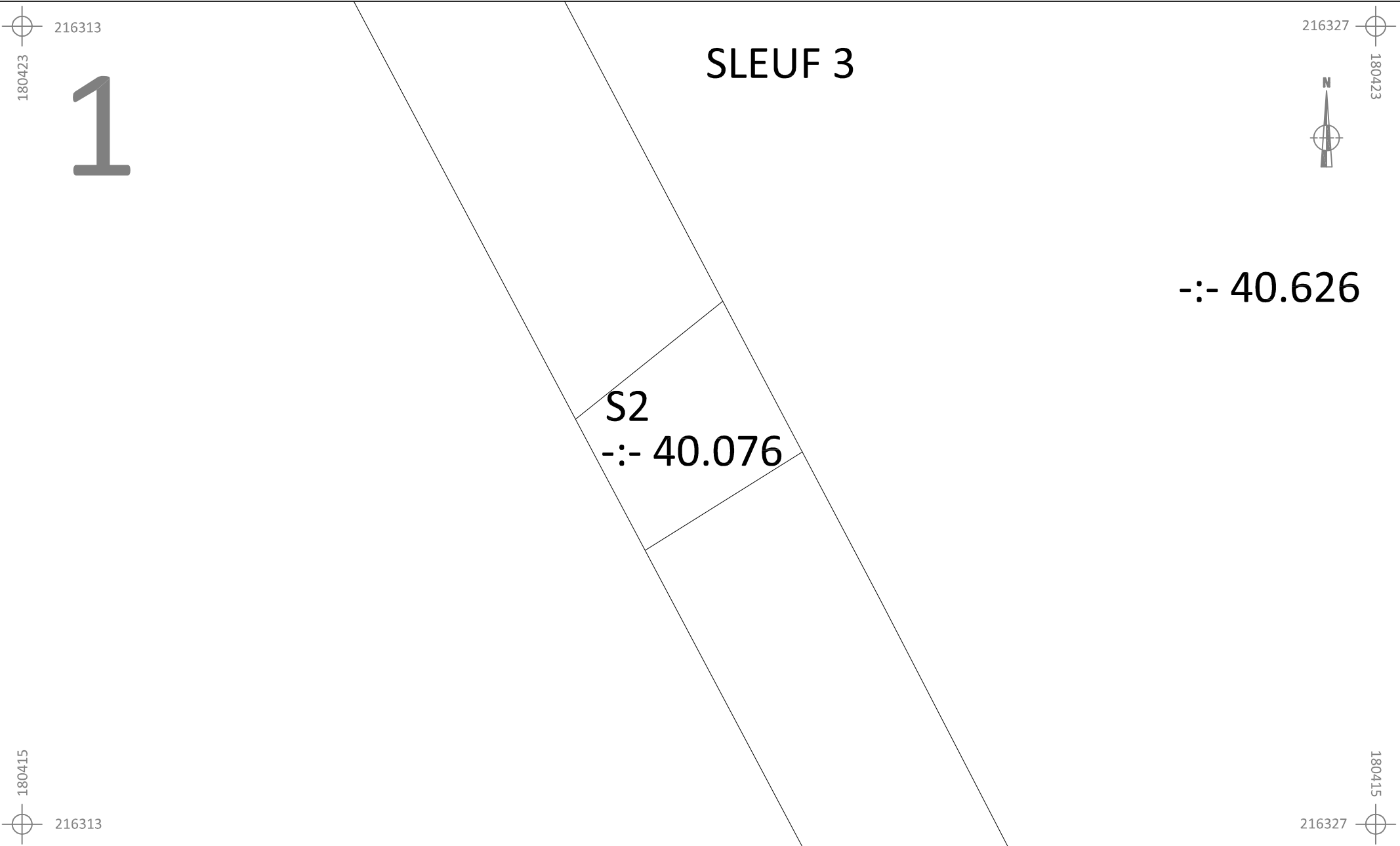
Snr	Laag	Werkput	Vlak	Coupe	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B x D (m))	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Begin	Einde	Relaties	Opmerking
1	0	KV1	1	Nee	Natuurlijk	Bioturbatie en beworteling?	Ovaal	1,28 x 0,87	DOGR/GR VL	ZaLe + Hk (m tot v)	NO-ZW	INDET	INDET	/	/
2	0	SL2-7	1	Nee	Greppel	/	Langwerpig	Min. 76,1 x 1,77	BRGR + ROE	ZaLe + Mn (m), Hk (w), BaSt (w)	NO-ZW	INDET	INDET	/	/
3	0	SL3	1	Nee	Natuurlijk	/	Rond	0,7 x 0,63	DOGR	ZaLe + Hk (m)	/	INDET	INDET	/	/
4	0	SL5	1	Nee	(Paal)kuil?	/	Rond	0,42 x 0,41	DOGR/GR	ZaLe + Hk (v)	/	INDET	INDET	/	/

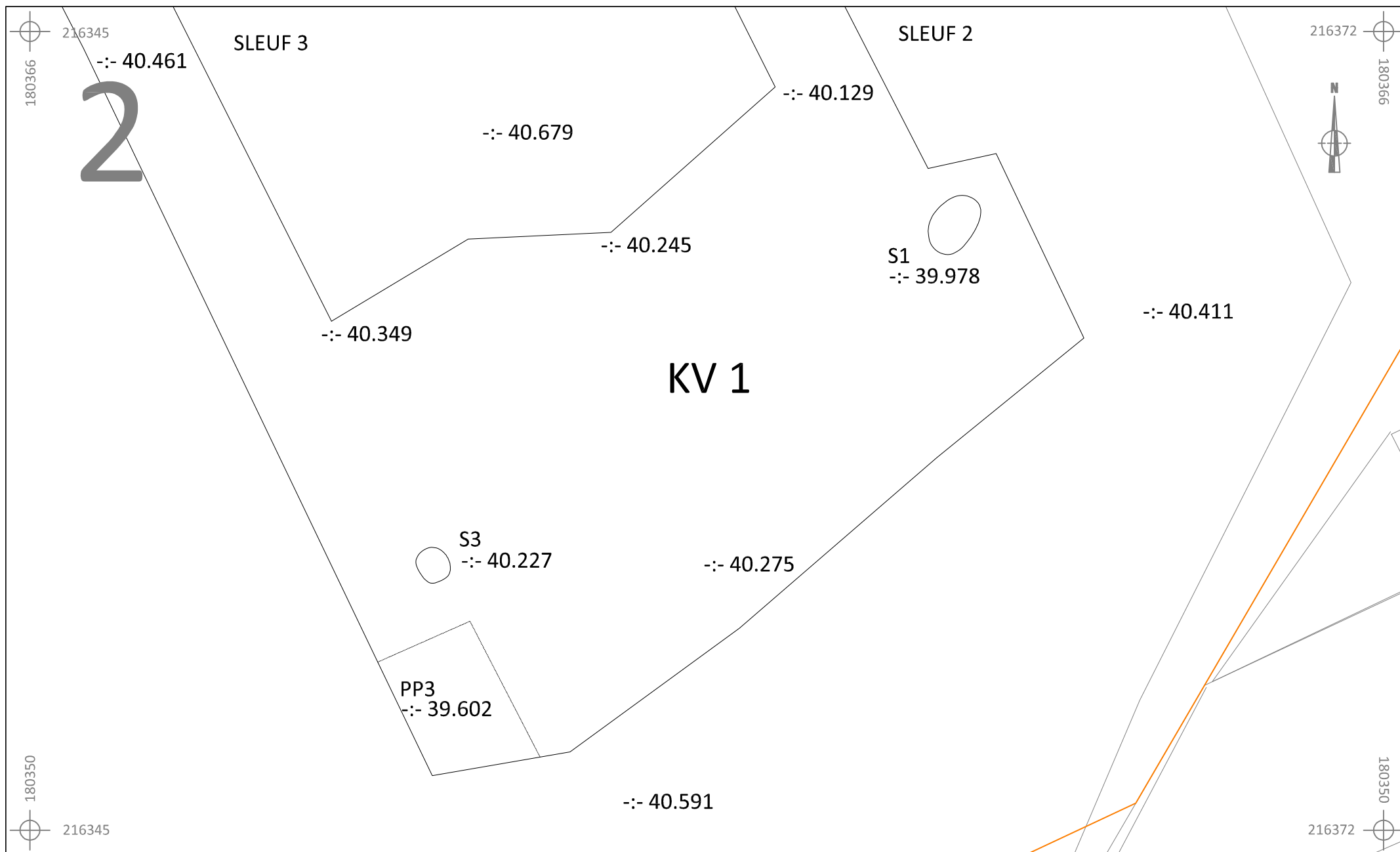
DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
0001-0002	Overzicht	/	/	Overzicht terrein voor aanvang aanleg	/	/
0004-0006	Profiel	SL1	/	PP1	ZZO	/
0007-0012	Overzicht	SL1	/	/	WZW	/
0013-0015	Profiel	SL2	/	PP2	ONO	/
0016-0027	Overzicht	SL2	/	/	ZZO	/
0028-0033	Overzicht	KV1	/	/	ZZO	/
0034-0036	Detail	KV1	1	/	N	/
0037-0042	Overzicht	SL3	/	/	ZZO	/
0043-0045	Detail	SL3	2	/	WZW	/
0046-0048	Profiel	SL3	2	/	WZW	/
0049-0051	Profiel	SL3	/	PP3	WZW	/
0052-0057	Overzicht	SL3	/	/	ZZO	/
0058-0060	Detail	SL3	3	/	ZW	/
0061-0063	Profiel	SL3	3	/	WZW	/
0064-0066	Profiel	SL4	/	PP4	WZW	/
0067-0084	Overzicht	SL4	/	/	ZZO	/
0085-0087	Profiel	SL5	/	PP5	WZW	/
0088-0093	Overzicht	SL5	/	/	ZZO	/
0094-0096	Detail	SL5	4	/	Z	/
0097-0108	Detail	SL5	/	/	NNW	/
0109-0111	Profiel	SL6	/	PP6	WNW	/
0112-0128	Overzicht	SL6	/	/	ZZO	/
0129-0139	Overzicht	SL7	/	/	ZZO	/
0140-0142	Profiel	SL7	/	PP7	WNW	/
0143-0148	Overzicht	SL7	/	/	ZZO	/
0149-0151	Profiel	SL8	/	PP8	WNW	/
0152-0163	Overzicht	SL8	/	/	ZZO	/
0164-0166	Profiel	SL9	/	PP9	WNW	/
0167-0171	Overzicht	SL9	/	/	ZZO	/
0172-0174	Profiel	SL10	/	PP10	WNW	/
0175-0180	Overzicht	SL10	/	/	NW	/
0181-0186	Overzicht	KV1	/	/	NNW	/

	HA-15-HE		Onderwerp	Datum		Legende			
	Hasselt - Hendrik van Veldekesingel		Overzichtsplan	November 2015			Spoorcontouren	32 B	Perceelnummer
			Schaal	1 : 800		S1	Spoornummer		Perceelgrens
						-:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)		

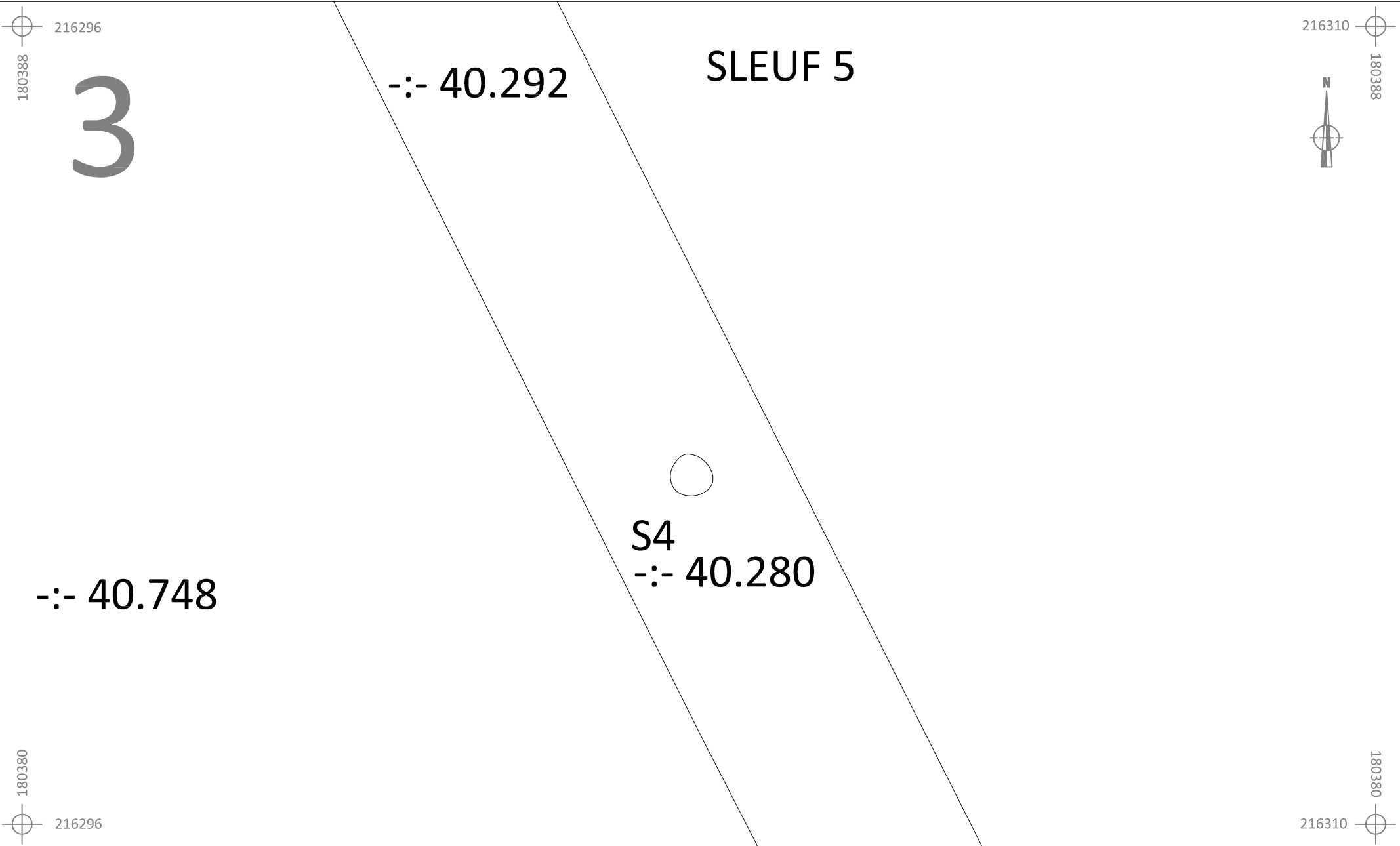

	HA-15-HE	Onderwerp	Datum		Legende			
		Detailplan	November 2015			Spoorcontouren	32 B	Perceelnummer
	Hasselt - Hendrik van Veldekesingel	Schaal 1 : 50			S1	Spoornummer		Perceelgrens
					-:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)		

	HA-15-HE	Onderwerp	Datum	Legende			
		Detailplan	November 2015		Spoorcontouren	32 B	Perceelnummer
	Hasselt - Hendrik van Veldekesingel	Schaal 1 : 100		S1	Spoornummer		Perceelgrens
				-:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)		

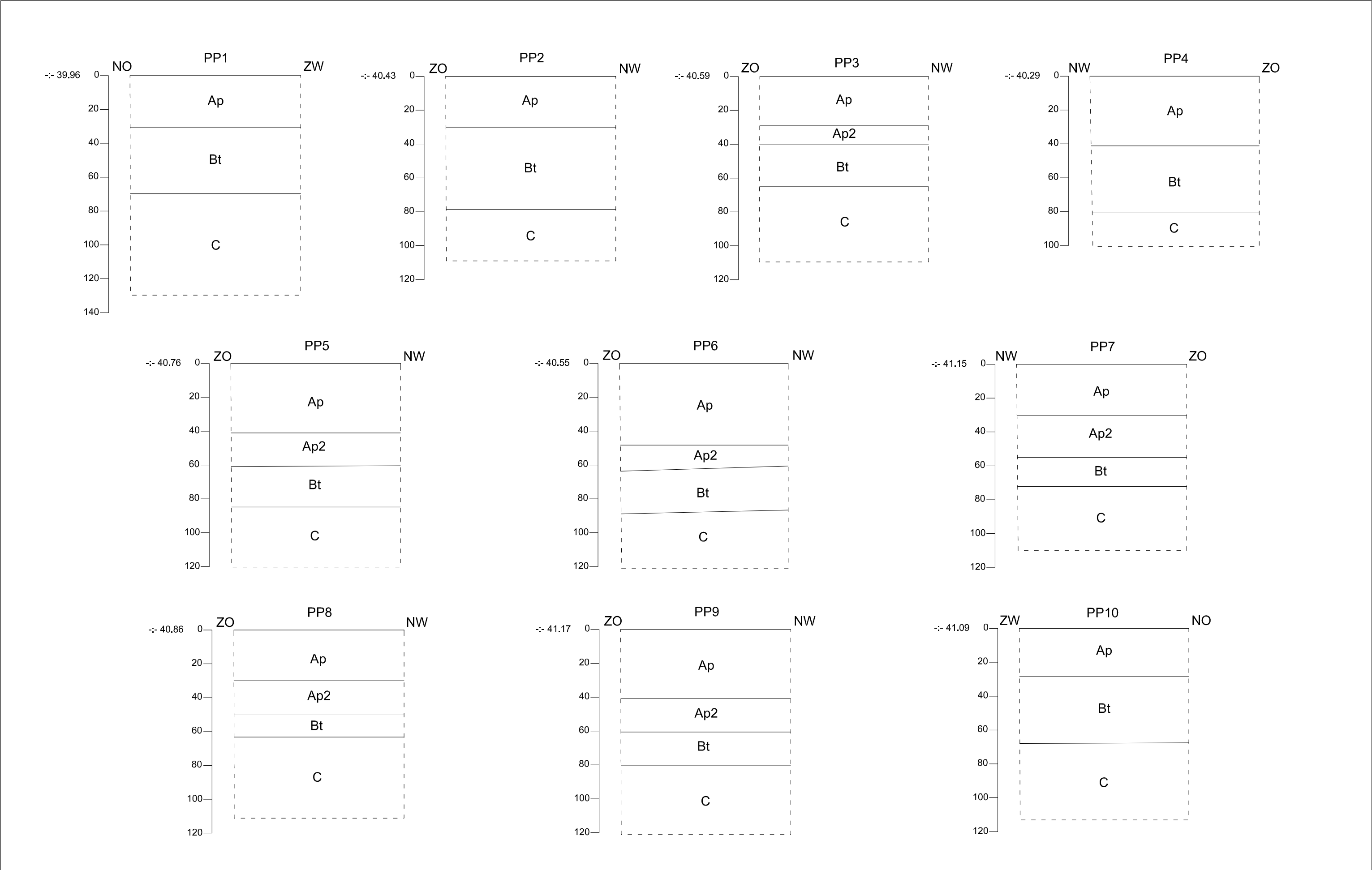

	HA-15-HE	Onderwerp	Datum		Legende		
		Detailplan	November 2015		Spoorcontouren	32 B	Perceelnummer
	Hasselt - Hendrik van Veldekesingel	Schaal 1 : 50			S1 -:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)	Perceelgrens

	HA-15-HE	Onderwerp	Datum		Legende				
		Overzichtsplan	November 2015			Spoorcontouren	32 B	Perceelnummer	
	Hasselt - Hendrik van Veldekesingel	Schaal 1 : 1250	0 62,5 m		S1	Spoornummer		Perceelgrens	
					-:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)			

HA-15-HE	Onderwerp	Datum		Legende			
	Profielen	November 2015					
	Schaal	0 1 m		-:- 40.50	Absolute hoogte (in m TAW)	C	Moederbodem
	1 : 20			Ap	Teelaarde		

AANGETEKEND

ARON bvba
Inge VAN DE STAEY
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
13 oktober 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/477

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

23 OKT. 2015

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem** op een terrein gelegen in de **gemeente HASSELT** met adres Hendrik van Veldekensingel-Veldstraat, kadastraal gekend als **afdeling 6, sectie F, percelen 31s3, 32c4, 32f4, 32g4, 32y2 en 32y3**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **30 OKTOBER 2015** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **13 oktober 2015**.

BESLISSING:

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Inge VAN DE STAEY**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

In artikel 6 § 2 staat: *Voor het uitvoeren van archeologische prospecties met ingreep in de bodem gelden de bepalingen die van toepassing zijn op de archeologische opgravingen.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het uitgevoerd hebben van minstens 15 prospecties met ingreep in de bodem.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door een verkaveling in functie van woningbouw.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen permanent worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **2 werkdagen** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde opgravingsstrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

Het voorstel van publicatie via Aron Rapporten tegen 31 mei 2016 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

De vergunning wordt verleend,

mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, **dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze prospectie verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt,**

en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de hierna volgende bijzondere voorwaarden:

Indien de vergunninghouder door omstandigheden genooddaakt is om af te wijken van de onderstaande methoden of andere beslissingen moet nemen die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het verdere onderzoek, dient dit vooraf voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en aan het agentschap Onroerend Erfgoed of aan de aan de (inter)gemeentelijke dienst waaraan de bevoegdheid voor archeologie is toegewezen. Beslissingen hierover worden schriftelijk bevestigd door het agentschap Onroerend Erfgoed via brief of in een goedgekeurd werfverslag en verantwoord in het rapport.

Contactgegevens agentschap Onroerend Erfgoed Limburg

Contactpersoon:	Ingrid Vanderhoydonck
Contactgegevens:	Ingrid.vanderhoydonck@rwo.vlaanderen.be 0473 94 39 28
Contactgegevens indien afwezig:	Annick Arts

AANGETEKEND

ARON bvba
Inge VAN DE STAEY
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
13 oktober 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/477(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum
23 OKT. 2015

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector** op een terrein gelegen in de **gemeente HASSELT** met adres Hendrik van Veldekensingel-Veldstraat, kadastraal gekend als **afdeling 6, sectie F, percelen 31s3, 32c4, 32f4, 32g4, 32y2 en 32y3**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **30 OKTOBER 2015 en HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **13 oktober 2015**.

BESLISSING

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan **Inge VAN DE STAEY**.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genomen, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische prospectie met ingreep in de bodem, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Inge VAN DE STAEY** met nummer **2015/477**.

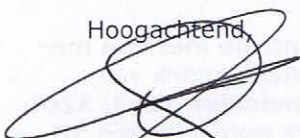
Uit de opgave van de aard van de detector (**White's Prizm III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert
Afdelingshoofd Beheer

